

အမျိုးသားလွှတ်တော်ရုံး
သုတေသန၊ ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးဌာနကြီး
စာတမ်းတိုအမှတ် (၄၆)

(၄၀) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံတွင် ကော်မတီများ၏ဆုံးဖြတ်ချက်များအကြောင်းသိကောင်းစရာ

ရေးသားပြုစုသူ - ဦးဇင်မောင်မောင်

ရက်စွဲ ။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်

ဤစာတမ်းတိုနှင့်ပတ်သက်၍သတိပြုရန်အချက်များအား နောက်ဆုံးစာမျက်နှာတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။

မာတိကာ

၁။ အကျဉ်းချုပ် ၁

၂။ နိဒါန်း ၁

၃။ အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံ၏ နောက်ခံသမိုင်း ၂

၄။ အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံ၏ လုပ်ငန်းစဉ်များ..... ၄

၅။ အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံ၏ ကော်မတီဆုံးဖြတ်ချက်လုပ်ငန်းစဉ်များ..... ၅

၆။ (၄၀) ကြိမ်မြောက်အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံ ၆

၇။ အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံ အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်များကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ..... ၇

၈။ စီးပွားရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ၈

၉။ လူမှုရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ၁၀

၁၀။ ဆုံးဖြတ်ချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း ၁၃

၁၁။ (၃၂) ကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေးမှ (၄၀) ကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေးအထိ ချမှတ်ခဲ့သည့် ကော်မတီဆုံးဖြတ်ချက်များ ၁၄

၁၂။ နိဂုံး ၁၅

၁၃။ (၄၀) ကြိမ်မြောက် အထွေထွေညီလာခံ၏ ကော်မတီဆုံးဖြတ်ချက်မူရင်းခေါင်းစဉ်များ..... ၁၆

(၄၀) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံတွင်
ကော်မတီများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များအကြောင်းသိကောင်းစရာ

အကျဉ်းချုပ်

အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက အိမ်ရှင်အဖြစ် အလှည့်ကျဆောင်ရွက်ပြီး နှစ်စဉ်ကျင်းပပါသည်။ ဤစာတမ်းတိုသည် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်မှ ၃၀ ရက်နေ့အထိ ထိုင်းနိုင်ငံ၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် (၄၀) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံ(40th General Assembly of the ASEAN Inter-parliamentary Assembly) ၏ကော်မတီများအနက် အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်များကော်မတီ(Committee of Women Parliamentarians of AIPA)၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာကော်မတီ (Committee on Economic Matters) နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာကော်မတီ (Committee on Social Matters)၏ဆုံးဖြတ်ချက်များမှ အဓိကကျသည့်အချက်အချို့ကို အလွတ်သဘောဘာသာပြန်ဆိုဖော်ပြထားပါသည်။ ယင်းကော်မတီများ၏ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် ခေတ်ကာလအရ အာဆီယံဒေသတွင် ကဏ္ဍများအလိုက်ကြုံတွေ့နေရသော စိန်ခေါ်မှုများကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆွေးနွေးအတည်ပြုဆုံးဖြတ်ချက်များဖြစ်ပါသည်။ စာတမ်းတိုတွင် အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံ၌ ကော်မတီများ၏ဆုံးဖြတ်ချက်မူကြမ်းတင်သွင်းခြင်းနှင့် အတည်ပြုခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်များကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

နိဒါန်း

၁။ ယနေ့ကမ္ဘာပေါ်တွင် နိုင်ငံတကာဆိုင်ရာပါလီမန်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဒေသတွင်းဆိုင်ရာပါလီမန်အဖွဲ့အစည်းများဟူ၍ ယေဘုယျအားဖြင့် ပါလီမန်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (၂)မျိုးရှိပါသည်။ နိုင်ငံတကာဆိုင်ရာပါလီမန်အဖွဲ့အစည်းများမှာ နိုင်ငံတကာပါလီမန်များအဖွဲ့ (Inter-parliamentary Union - IPU) နှင့် (Commonwealth Parliamentary Association-CPA) စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ဒေသတွင်းဆိုင်ရာပါလီမန်အဖွဲ့အစည်းများမှာ အာရှ-ပစိဖိတ်ပါလီမန်

ဆိုင်ရာဖိုရမ်(Asia-Pacific Parliamentary Forum-APPF)၊ အာဖရိကနိုင်ငံများဆိုင်ရာပါလီမန် (Pan-Africa Parliament-PAP)၊ အာရှပါလီမန်များဆိုင်ရာညီလာခံ (Asian Parliamentary Assembly-APA) နှင့် အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံ (ASEAN Inter-parliamentary Assembly-AIPA) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပါလီမန်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ယေဘုယျရည်မှန်းချက်များမှာ ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးနိုင်သော ပါလီမန်ကိုယ်စားလှယ်များဆိုင်ရာ ရပ်ဝန်းဖန်တီးရန်၊ ပါလီမန်ကိုယ်စား လှယ်များအတွက် ချစ်ခင်ရင်းနှီးသောဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ ကွန်ယက်ဖန်တီးပေးရန်၊ အမျိုးမျိုး သောရေးရာကိစ္စရပ်များတွင် ပါလီမန်ကိုယ်စားလှယ်များအတွက် အမြင်များအပြန်အလှန်ဖလှယ် နိုင်ရန်၊ ဘုံရည်မှန်းချက်များနှင့်ဘုံအကျိုးစီးပွားဆိုင်ရာနယ်ပယ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန်၊ ကိစ္စရပ်များအပေါ်ရှုမြင်သုံးသပ်ပုံ အလေ့အကျင့်ကောင်းများ မျှဝေဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ဘုံရည်မှန်း ချက်များအောင်မြင်စေရေး အတူတကွလုပ်ဆောင်ရန် စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။^၁

၃။ အာဆီယံပဋိညာဉ်စာချုပ်တွင် ဒေသတွင်းပါလီမန်အတွက် တရားဝင်ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိ သော်လည်း ၂၀၁၅ အာဆီယံအသိုက်အဝန်းတည်ဆောက်ရာတွင် အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံ သည် အာဆီယံ၏အဓိကမိတ်ဖက်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။^၂ အာဆီယံသည် ဒေသတွင်းအစိုးရများ အတွက်ရပ်ဝန်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံသည် ဒေသတွင်းပါလီမန်ကိုယ်စားလှယ် များအတွက် ရပ်ဝန်းတစ်ခုသဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံသည် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ ပါလီမန်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ လေ့လာသည့်နိုင်ငံများမှ ပါလီမန်များ နှင့်နိုင်ငံတကာလွှတ်တော်ဆိုင်ရာအဖွဲ့များတွေ့ဆုံ၍ ချစ်ခင်ရင်းနှီးမှုတည်ဆောက် ပေးသောနေရာ လည်းဖြစ်ပါသည်။

အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံ၏ နောက်ခံသမိုင်း

၄။ အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံသည် အာဆီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံများမှ ပါလီမန်များ၏ ညီလာခံတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများဖြစ်သည့် ဘရူနိုင်း၊

^၁ P.O. Ram, (Ret. AIPA SG), Sharing of and Refresher Seminar: Knowing AIPA
^၂ Imelda Deinla, Giving ASEAN Inter-parliamentary Assembly a Voice in the ASEAN Community

ကမ္ဘာ့ဒီးယား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ လာအို၊ မလေးရှား၊ မြန်မာ၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ စင်္ကာပူ၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ် နိုင်ငံတို့ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် အာဆီယံ(အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း)တည်ထောင် ပြီးနောက် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ ပါလီမန်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ပါလီမန်ဆိုင်ရာပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ဖိုရမ်တစ်ခုလုပ်ဆောင်ရန် ဆန္ဒရှိခဲ့ကြပါသည်။ ၁၉၇၅ မှ ၁၉၇၆ ခုနှစ် အတွင်း အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ စင်္ကာပူနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့မှ ပါလီမန်ကိုယ်စားလှယ် များဦးဆောင်၍ အာဆီယံပါလီမန်ဆိုင်ရာအစည်းအဝေးများ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ပါလီမန်များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများမှတစ်ဆင့် အာဆီယံ၏ရည်မှန်းချက်များနှင့်မျှော်မှန်းချက်များ အောင်မြင်စေရန် ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့်နည်းလမ်းများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် အာဆီယံပါလီမန်များအဖွဲ့ဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အတည်ပြုခဲ့ပါ သည်။^၃ ၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် ပထမအကြိမ်မြောက်အာဆီယံပါလီမန်များအဖွဲ့ ဆိုင်ရာညီလာခံကို ကျင်းပခဲ့ပါသည်။

ပုံ(၁)။ အာဆီယံပါလီမန်များအဖွဲ့၏ ပထမအကြိမ် အထွေထွေညီလာခံကျင်းပနေပုံ
 ၅။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် အာဆီယံပါလီမန်များအဖွဲ့မှ အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံအမည်သို့ ပြောင်းလဲအတည်ပြုခဲ့ပါသည်။ လက်ရှိအာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ၁၀ နိုင်ငံ ရှိပြီး လေ့လာသူအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် ၁၂ နိုင်ငံရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင်

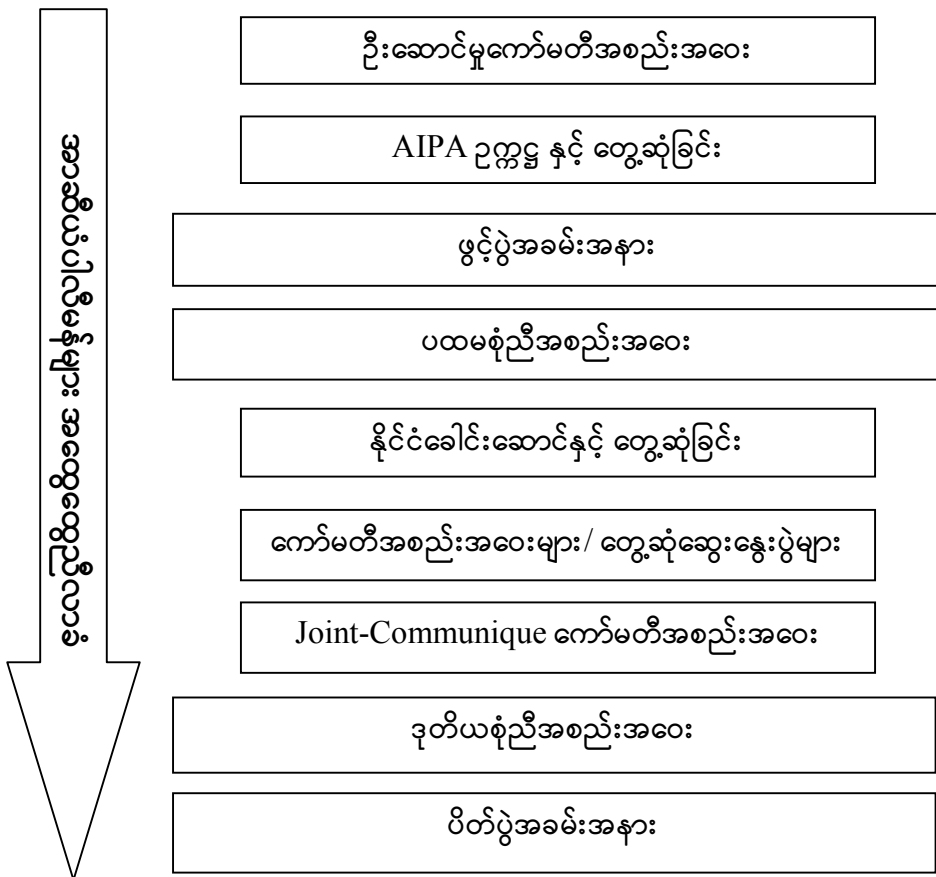
^၃ AIPA Secretariat, History of AIPA, <https://aipasecretariat.org/history/>, accessed date 1.10.2019

အထူးလေ့လာသူအနေဖြင့် အာဆီယံပါလီမန်များဆိုင်ရာအဖွဲ့၏လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် အမြဲတမ်းအထူးလေ့လာသူဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် မြန်မာနိုင်ငံသည် ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသည့် (၃၂) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံတွင် တင်းပြည့်အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။

အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံ၏ လုပ်ငန်းစဉ်များ

၆။ အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံ၏အဓိကလုပ်ငန်းသည် အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံကျင်းပဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အထွေထွေညီလာခံသည် အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံ၏မူဝါဒချမှတ်ရေးအပိုင်းဖြစ်ပြီး တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံးတစ်ကြိမ်ကျင်းပကာ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ အိမ်ရှင်အဖြစ် အလှည့်ကျဆောင်ရွက်ပါသည်။

၇။ အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံကို အောက်ပါအတိုင်း ကျင်းပပြုလုပ်ပါသည်-

ပုံ(၂)။ အာဆီယံပါလီမန်များ အထွေထွေညီလာခံကျင်းပမှုအဆင့်ဆင့်

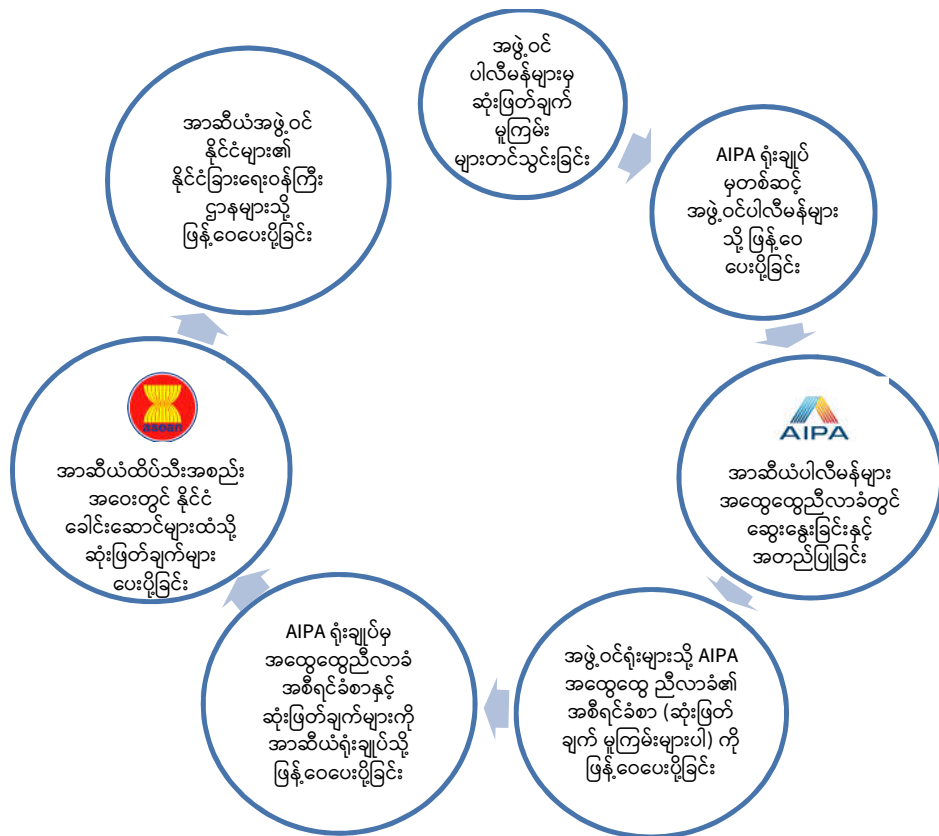
၈။ အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံတွင် ဖွဲ့စည်းထားသောအမြဲတမ်းကော်မတီများ မှာ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံဆိုင်ရာအမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်များကော်မတီ နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးဆိုင်ရာကော်မတီတို့ဖြစ်ပါသည်။

အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံ၏ ကော်မတီဆုံးဖြတ်ချက်လုပ်ငန်းစဉ်များ

၉။ အဖွဲ့ဝင်ပါလီမန်များသည် အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံမတိုင်မီ ကော်မတီ ဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်မူကြမ်းများကို တင်သွင်းကြပါသည်။ ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်မူကြမ်းများကို လက်ခံရရှိသောအခါ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအခြေစိုက် အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံရုံးချုပ်က အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသို့ လေ့လာသုံးသပ်နိုင်ရန် ဖြန့်ဝေပေးပို့ပါသည်။ ထို့နောက် အထွေထွေညီလာခံ တွင် လက်ခံဆွေးနွေးခြင်းနှင့်အတည်ပြုခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။ အာဆီယံပါလီမန်များ ညီလာခံ၏ကော်မတီဆုံးဖြတ်ချက်များကို ဘုံသဘောတူညီမှုဖြင့်သာ အတည်ပြုဆောင်ရွက် ပါသည်။

၁၀။ အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံရုံးချုပ်သည် ဆုံးဖြတ်ချက်မူကြမ်းများနှင့် အထွေထွေ ညီလာခံ၌ အတည်ပြုခဲ့သော ဆုံးဖြတ်ချက်များပါဝင်သော အထွေထွေညီလာခံအစီရင်ခံစာကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပါလီမန်ရုံးများသို့ ဖြန့်ဝေပေးပို့ပါသည်။

၁၁။ အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံရုံးချုပ်သည် အထွေထွေညီလာခံအစီရင်ခံစာနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အာဆီယံရုံးချုပ်သို့ ဖြန့်ဝေပေးပို့ပါသည်။ အာဆီယံပါလီမန်များသည် ASEAN Interface အစည်းအဝေးကျင်းပ၍ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များတက်ရောက်သည့် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ အဓိကသတင်းစကားများနှင့်ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပေးပို့ပါသည်။ ထို့နောက် အာဆီယံရုံးချုပ်မှတစ်ဆင့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနများသို့ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဖြန့်ဝေပေးပို့ပါသည်။

ပုံ (၃) ။ အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံ၏ ကော်မတီဆုံးဖြတ်ချက်လုပ်ငန်းစဉ်များစက်ဝန်း ကိုးကားချက် ။ P.O. Ram,(Ret. AIPA SG), Sharing of and Refresher Seminar: Knowing AIPA

(၄၀) ကြိမ်မြောက်အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံ

၁၂။ (၄၀)ကြိမ်မြောက်အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံကို “ရေရှည်တိုးတက်သော အသိုက်အဝန်းဖော်ဆောင်ဖို့ ပါလီမန်မိတ်ဖက်ဆက်ဆံရေး အားကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်စို့” ဆောင်ပုဒ်ဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့မှ ၃၀ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁၃။ ဦးဆောင်မှုကော်မတီတွင် (၄၀) ကြိမ်မြောက်အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံ၏ အစီအစဉ်များကို အတည်ပြုခြင်းဆောင်ရွက်ပါသည်။ ကော်မတီများဖွဲ့စည်းခြင်းကို ဆောင်ရွက် ရာတွင် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာကော်မတီအစည်းအဝေးအစီအစဉ်မူကြမ်းတွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံမှ တင်သွင်းသော “ရိုဟင်ဂျာများ၏လူသားချင်းဆိုင်ရာအကျပ်အတည်းများကို တုံ့ပြန်ခြင်းဆိုင်ရာ

ဆုံးဖြတ်ချက်(မူကြမ်း)၆”ကို မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က ကန့်ကွက်ခဲ့ပါသည်။^၅
နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာကော်မတီဖွဲ့စည်းမှုကိုလည်း အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့မှ ကန့်ကွက်ခဲ့
သဖြင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်းမှလွဲ၍ အခြားကော်မတီများဖွဲ့စည်းခြင်းကို
ဦးဆောင်မှုကော်မတီက အတည်ပြုခဲ့ပါသည်။

အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံ အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်များကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ
၁၄။ အာဆီယံပါလီမန်များ၏ အမျိုးသမီးပါလီမန်ကိုယ်စားလှယ်များကော်မတီတွင် အောက်ပါ
ဆုံးဖြတ်ချက်(၂) ခုကို ဆွေးနွေးအတည်ပြုခဲ့ပါသည်-

(က) အာဆီယံဒေသတွင်း အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် ကျား/မတန်းတူညီမျှ
ရေး မြှင့်တင်မှုဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်။ ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်တွင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်
နိုင်ငံများအနေဖြင့် အမျိုးသမီးများ၏စွမ်းဆောင်ရည်နှင့်ကျား/မတန်းတူညီမျှရေး
တို့ကိုမြှင့်တင်ရန် ရည်ရွယ်လျက် ကဏ္ဍပေါင်းစုံတွင် ကျား/မတန်းတူညီမျှမှုရှိစေရေး
အလို့ငှာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များတွင် အမျိုးသမီးများ၏ပါဝင်
ခွင့်ရရှိရေးနှင့်အရင်းအမြစ်များကို တန်းတူညီမျှရရှိရေးတို့နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မူဝါဒ
များနှင့်ဥပဒေပြုခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်
ရန် တိုက်တွန်းထားပါသည်။^၆ ထို့ပြင် အာဆီယံပါလီမန်များအနေဖြင့် မူဝါဒများ
ချမှတ်ရာတွင် သုံးသပ်မှုဆိုင်ရာရင်းမြစ်တစ်ခုဖြစ်သည့် ပြည်သူ့ဘဝအစစ်အမှန်
ကိုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်မည့် ကျား/မစာရင်းအင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို အမြဲတမ်း
မွမ်းမံနေမှုနှင့် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံများ၏ နိုင်ငံအဆင့်သုတေသနဆောင်ရွက်မှုများကို
ထောက်ပံ့ကူညီရန် ပိုမိုဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားပါသည်။

^၅ မူရင်း - “Draft Resolution on Responding Humanitarian Crisis of Rohingya People”

^၅ Report of the Executive Committee Meeting, ၄၀th General Assembly of the ASEAN Inter-parliamentary
Assembly, (accessed on ၂.၁၀.၂၀၁၉) <https://bit.ly/jBvj၉mv>

^၆ Report of the Meeting of Women Parliamentarians of AIPA (WAIPA), ၄၀th General Assembly of the ASEAN
Inter-parliamentary Assembly, (accessed on ၄.၁၀.၂၀၁၉) <https://bit.ly/၃၁FhLZj>

(ခ) နည်းပညာအခြေပြုစည်းကမ်းများတွင် ကျား/မကွာဟမှုကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်ဆုံးဖြတ်ချက်။ ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ဝေးလံသောဒေသများတွင် နေထိုင်သူ အမျိုးသမီးများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာသင်တန်းများ၊ သင်ကြားမှု ဆိုင်ရာအခွင့်အလမ်းများရရှိစေရေး ထောက်ပံ့ကူညီပေးခြင်းဖြင့် သတင်းအချက် အလက်နှင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာကဏ္ဍတွင် ကျား/မကွာဟမှုကို ကျဉ်းမြောင်း စေရေးအတွက် ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့် သင့်တော်သော ဥပဒေမူဘောင် များချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ထားပါသည်။^၇

စီးပွားရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ

၁၅။ စီးပွားရေးဆိုင်ရာကော်မတီတွင် အောက်ပါဆုံးဖြတ်ချက် (၄) ခုကို ဆွေးနွေးအတည်ပြု ထားပါသည်-

(က) အာဆီယံဒေသတွင်း အားလုံးပါဝင်သော စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မြှင့်တင် ပေးခြင်းဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်။ ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်တွင် အာဆီယံပါလီမန်အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများသည် ရေရှည်တည်တံ့သော စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မြှင့်တင်ရန် အတွက် ထိရောက်သောဘဏ္ဍာရေးနှင့်ငွေကြေးမူဝါဒများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ခြင်းနှင့်ကုန်သွယ်မှုလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သုံးသပ်ခြင်းတို့တွင် ဥပဒေပြုရေး အာဏာကို အသုံးပြုရန် တိုက်တွန်းထားပါသည်။^၈ ထို့အပြင် ၂၀၁၉ ခုနှစ်အတွင်း ဒေသတွင်းအားလုံးပါဝင်သော စီးပွားရေးဆိုင်ရာတွဲဖက်လုပ်ဆောင်ခြင်း (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ဆွေးနွေးပွဲများကို အပြီးသတ် ဆောင်ရွက်ရန် အားထုတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အများနှင့်တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သည့်စနစ် (Multilateralism^၉)၏အရေးပါမှုကို ထပ်လောင်းအတည်ပြု ဆုံးဖြတ်ထားပါသည်။

^၇ Report of the Meeting of Women Parliamentarians of AIPA (WAIPA), 40th General Assembly of the ASEAN Inter-parliamentary Assembly, (accessed on 4.10.2019) <https://bit.ly/31FhLZj>

^၈ Report of the Committee on Economic Matters, 40th General Assembly of the ASEAN Inter-parliamentary Assembly, (accessed on 6.10.2019) <https://bit.ly/2o8bNCs>

^၉ Multilateralism ဆိုသည်မှာ ဘုံရည်မှန်းချက်တစ်ရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက် မဟာမိတ်နိုင်ငံများပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်သည့်စနစ် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) စက်မှုတော်လှန်ရေးအဆင့်(၄) (Fourth Industry Revolution-4IR)အတွက် ပြင်ဆင်ရန် အာဆီယံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်မှကောက်နုတ်ချက်အချို့မှာ စက်မှုတော်လှန်ရေးအဆင့်(၄)၏ စိန်ခေါ်မှုများကိုကျော်လွှားရန်အတွက် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကိုဖော်ဆောင်ရန်သဘောတူခဲ့ကြပြီး သက်ဆိုင်ရာအစိုးရများအနေဖြင့် ဒီဂျစ်တယ်နည်းပညာတတ်မြောက်မှု၊ နည်းပညာဆိုင်ရာစိန်ခေါ်မှုများအား ထိရောက်စွာကျော်လွှားနိုင်မည့် ဘဏ္ဍာရေးအသုံးပြုမှုတို့ကို ထောက်ပံ့ကူညီရေးနှင့် စက်မှုတော်လှန်ရေးအဆင့် (၄) ၏အကျိုးကျေးဇူးများကို ပြည်သူများရရှိစေရေးတို့အတွက် ထိရောက်သောမူဘောင်များ၊မူဝါဒများ စတင်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူကြောင်းဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။^{၁၀}

(ဂ) အသေးစား၊ အလတ်စားလုပ်ငန်းများ(Micro, small and Medium Enterprises-MSMEs)တိုးတက်မှုကိုကူညီရန် ဒီဂျစ်တယ်ဆက်သွယ်မှုတိုးတက်စေရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်။ ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်မှ ကောက်နုတ်ချက်အချို့မှာ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား စီးပွားရေးကွာဟမှုကျဉ်းမြောင်းစေရန်၊ စဉ်ဆက်မပြတ်တိုးတက်စေရန်နှင့် စီးပွားရေးတိုးတက်စေရန်တို့အတွက် ထိရောက်စွာပံ့ပိုးကူညီလျက် MSMEs တိုးတက်မှုတွင် ဒီဂျစ်တယ်နည်းပညာ၏အရေးပါသောအခန်းကဏ္ဍကို အသိအမှတ်ပြုပါကြောင်းနှင့် ၎င်းအတွက် MSMEs ကို အထောက်အကူပေးနိုင်မည့် ယှဉ်ပြိုင်မှုပတ်ဝန်းကျင်ကောင်း ဖန်တီးရေး၊ ဒီဂျစ်တယ်ဆက်သွယ်မှုနှင့် တီထွင်ဖန်တီးမှုတို့ တိုးတက်စေရေး၊ နည်းပညာဆိုင်ရာအဆောက်အအုံများကို မြှင့်တင်ရေးတို့အတွက် ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်မည့် ပြည်တွင်းဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများနှင့် မူဝါဒများ၏တိုးတက်မှုကို ဖော်ဆောင်ပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါသည်။^{၁၁}

^{၁၀} ကိုးကားချက် ၈
^{၁၁} ကိုးကားချက် ၈

(ဃ) အာဆီယံ၏တစ်ခုတည်းသော လေကြောင်းဈေးကွက်အတွက် လေကြောင်း ဝန်ဆောင်မှုစံနှုန်းနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်ဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်။ ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်မှ သဘောတူညီချက်အချို့မှာ အာဆီယံဒေသတွင်း လေကြောင်းဈေးကွက်အတွက် လုံခြုံ၍ထိရောက်သော ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်စေရန်နှင့် အာဆီယံ၏တစ်ခုတည်းသော လေကြောင်းဈေးကွက်ဆီသို့မျှော်မှန်းလျက် ပိုမို စနစ်ကျ၍ လွတ်လပ်သောလေကြောင်းဝန်ဆောင်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာရေးအတွက် ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားရန် တို့ဖြစ်ပါသည်။^{၂၂}

၁၆။ အာဆီယံပါလီမန်များညီလာခံရုံးချုပ်သည် စီးပွားရေးဆိုင်ရာကော်မတီအစည်းအဝေး၏ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်(၄)ခုအပေါ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအခြေအနေကို (၄၁) ကြိမ် မြောက် အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံတွင် အစီရင်ခံတင်ပြရမည်ဖြစ်ပါသည်။^{၂၃}

လူမှုရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ

၁၇။ လူမှုရေးဆိုင်ရာကော်မတီတွင် အောက်ပါဆုံးဖြတ်ချက်(၆)ခုကို ဆွေးနွေးအတည်ပြု ထားပါသည်-

(က) (၂) ကြိမ်မြောက် မူးယစ်ဆေးဝါးဆိုင်ရာ အာဆီယံပါလီမန်ကောင်စီအစည်းအဝေး ၏အစီရင်ခံစာအတည်ပြုခြင်းဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးကင်းစင်သော အာဆီယံအသိုက်အဝန်းဆီသို့မျှော်မှန်းလျက် ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် အာဆီယံဒေသတွင်း မူးယစ်ဆေးဝါးကင်းစင် စေရေးအတွက်အောင်မြင်မှုရရှိရန် အာဆီယံပါလီမန်များအနေဖြင့် အတူတကွ အလေးထားရန်နှင့် လုပ်ဆောင်ရန်အတည်ပြုခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် အန္တရာယ်ရှိ သော မူးယစ်ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ခြင်းကိုလျှော့ချရေးနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် ကျရောက်ခံစားခဲ့ရပြီးသောဒေသများတွင် အစိုးရ၏ပံ့ပိုးမှုနှင့် တိုက်တွန်းလှုံ့ဆော် မှုများဖြင့် ၎င်းတို့၏ကိုယ်ပိုင်နည်းလမ်းဖြင့် အသက်ရှင်ရပ်တည်နိုင်မှုကို မြှင့်တင်

^{၂၂} ကိုးကားချက် ၈

^{၂၃} ကိုးကားချက် ၈

ပေးခြင်းဖြင့် ယင်းဒေသတွင် ထပ်မံမဖြစ်ပွားစေရန် တားဆီးကာကွယ်ရေးတို့ အတွက် အခြေခံမူတစ်ခုဖြစ်သည့် ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုလမ်းစဉ်(Alternative Development)ကို ဦးတည်ဆောင်ရွက်ရန်လည်း အတည်ပြုထားပါသည်။ အာဆီယံပါလီမန်များသည် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပန်းတိုင်များ ပြည့်မီ စေရေးအတွက် ၎င်းတို့၏ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုများ၊ အလေ့အကျင့်များနှင့် တီထွင်ဖန်တီးမှုများကို မျှဝေဆောင်ရွက်ရန်တို့ကို သဘောတူခဲ့ကြပါသည်။^{၁၄}

(ခ) သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ လူနေမှုဘဝတိုးတက်စေရေးဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်။ ၎င်း ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် အာဆီယံပါလီမန်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် သက်ကြီးရွယ်အို များအား အကူအညီများပေးရန်နှင့် ၎င်းတို့၏ဘဝရပ်တည်မှုအတွက် လိုအပ် သောငွေကြေးဆိုင်ရာအထောက်အပံ့၊ အာမခံများ၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာကျန်းမာရေး လွှမ်းခြုံမှုစသည်တို့အတွက် အားလုံးပိုမိုပါဝင်သောမူဝါဒကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန် နှင့် အာဆီယံပါလီမန်များအကြား ၎င်းမူဝါဒများနှင့်အကျိုးဝင်သည့် အခြေအနေ ကောင်းများကို အပြန်အလှန်မျှဝေဆောင်ရွက်ရန်တို့ကို တိုက်တွန်းထားပါသည်။^{၁၅}

(ဂ) အာဆီယံဒေသတွင်း လမ်းအန္တရာယ်ကင်းရှင်းမှုအားကောင်းစေရေးဆုံးဖြတ်ချက်။ ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ပြည်သူများအတွက် လမ်းအန္တရာယ်ကင်းရှင်းစေရေးဥပဒေ များကို ပြည်သူများပိုမိုသိရှိနားလည်စေရေးသည် အရေးပါကြောင်းနှင့် အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံများ၏ လမ်းအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး ဥပဒေများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးဆောင်ရွက်ရန် အတည်ပြုသဘောတူထား ပါသည်။^{၁၆}

(ဃ) ကလေးသူငယ်များအား အကြမ်းဖက်မှုလုပ်ရပ်အားလုံး တားဆီးရေးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းများတွင် ကလေး

^{၁၄} Report of the Committee on Social Matters, 40th General Assembly of the ASEAN Inter-parliamentary Assembly, (accessed on 10.10.2019) <https://bit.ly/33ZM0ff>

^{၁၅} ကိုးကားချက် ၁၄

^{၁၆} ကိုးကားချက် ၁၄

သူငယ်များကို လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှုကိစ္စရပ်များ၏ အရေးပါမှုကို သဘောတူပါကြောင်းနှင့် အာဆီယံပါလီမန်များရုံးချုပ်သည် ရေးရာကော်မတီ၊ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာကော်မတီဖွဲ့စည်း၍ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် တားဆီးရေးဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ဖြစ်နိုင်သောနည်းလမ်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန်တို့ကို သဘောတူထားပါသည်။^{၁၇}

(င) အာဆီယံဒေသတွင်း ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကိုကာကွယ်ရန် ဒေသတွင်းပါလီမန်ဆိုင်ရာ စတင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရေးဆုံးဖြတ်ချက်။ ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်တွင် အာဆီယံဒေသတွင်း စွန့်ပစ်အပူနှင့်ခါတ်ငွေ့ထုတ်လုပ်မှုလျှော့ချရေးစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများကိုစောင့်ကြည့်ရန်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကိုကာကွယ်ရန် ပါလီမန်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမြှင့်တင်ခြင်း တို့ဖြင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာပြဿနာဖြစ်ပွားမှုလျှော့ချခြင်းကိုမြှင့်တင်ရန် သဘောတူထားပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် အသိပညာများမျှဝေပေးခြင်း၊ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာမူဝါဒများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အာဆီယံအတွင်းရာသီဥတုနှင့်ပိုမိုလိုက်လျောညီထွေမှုရှိသော ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲစွမ်းအင်ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုကို လျှော့ချရေးစသည်တို့တွင် ငွေကြေးဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှုများဆောင်ရွက်ရန်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို ကာကွယ်ရန်ရည်ရွယ်၍ ပါလီမန်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးစနစ်တစ်ခုတည်ထောင်ရန်လည်း သဘောတူညီခဲ့ပါသည်။^{၁၈}

(စ) ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ၏ တရားမျှတမှုရရှိရေးဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်။ ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ၏အခွင့်အရေးများကို ပိုမိုကာကွယ်ရန်အတွက် ဘုံစံနှုန်းများကိုအသုံးပြုရန်နှင့် ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်းများကို ထောက်ပံ့ကူညီရန် သဘောတူထားပါသည်။ ထို့အပြင် ရွှေ့ပြောင်း

^{၁၇} ကိုးကားချက် ၁၄

^{၁၈} ကိုးကားချက် ၁၄

အလုပ်သမားများ၏ပြဿနာများဖြေရှင်းနိုင်ရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းများကို ပိုမိုတိုးတက်လာစေရန်နှင့် အာဆီယံဘုံသဘောတူညီမှုဖြစ်သည့် ရွှေ့ပြောင်း အလုပ်သမားများ၏အခွင့်အရေးများမြှင့်တင်ခြင်းနှင့်ကာကွယ်ခြင်းပါမူဘောင်များ ကိုကောင်းစွာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်၍ လူကုန်ကူးခံရသူများကိုကူညီရန် လည်း သဘောတူညီခဲ့ကြပါသည်။^{၁၉}

ဆုံးဖြတ်ချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း

၁၈။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏အာဆီယံပါလီမန်ရုံးများသည် လာမည့်အထွေထွေညီလာခံကျင်းပရန် အနည်းဆုံး(၂)လအလိုတွင် အာဆီယံပါလီမန်ရုံးများအထွေထွေညီလာခံ၏ဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေများကို နှစ်စဉ်အစီရင်ခံတင်ပြရမည်ဖြစ်ကြောင်း AIPA Statutes တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။^{၂၀}

၁၉။ ထို့အပြင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏အာဆီယံပါလီမန်ရုံးများသည် အထွေထွေညီလာခံမှ အတည်ပြုခဲ့သောဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကိုမြှင့်တင်ရန် ယင်းတို့၏လွှတ်တော်များနှင့်အစိုးရများထံသို့ ဖြန့်ဝေရမည်ဟုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။^{၂၁}

^{၁၉} ကိုးကားချက် ၁၄

^{၂၀} AIPA Secretariat, STATUTES OF THE ASEAN INTER-PARLIAMENTARY ASSEMBLY, 4th Edition October 2015, page-26

^{၂၁} ကိုးကားချက် ၂၀

(၃၂) ကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေးမှ (၄၀) ကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေးအထိ ချမှတ်ခဲ့သည့် ကော်မတီဆုံးဖြတ်ချက်များ

၂၀။ မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်တော်တင်းပြည့်အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာခဲ့သည့် (၃၂)ကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေးမှ (၄၀)ကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေးအထိ အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံ၏ကော်မတီများ အနက် ကော်မတီ(၄)ခု၏နှစ်အလိုက်ချက်ချမှတ်ခဲ့သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်အရေအတွက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

စဉ်	ခုနှစ်	အိမ်ရှင်နိုင်ငံ	ကျင်းပသည့်အကြိမ်	အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်များကော်မတီ	နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာကော်မတီ	စီးပွားရေးဆိုင်ရာကော်မတီ	လူမှုရေးဆိုင်ရာကော်မတီ
၁။	၂၀၁၁	ကမ္ဘောဒီးယား	၃၂	၃	၃	၂	၅
၂။	၂၀၁၂	အင်ဒိုနီးရှား	၃၃	၃	၃	၄	၃
၃။	၂၀၁၃	ဘရူနိုင်း	၃၄	၁	၂	၂	၄
၄။	၂၀၁၄	လာအို	၃၅	၃	၃	၂	၅
၅။	၂၀၁၅	မလေးရှား	၃၆	၂	၄	၃	၄
၆။	၂၀၁၆	မြန်မာ	၃၇	၃	၅	၃	၄
၇။	၂၀၁၇	ဖိလစ်ပိုင်	၃၈	၁	-	၄	၃
၈။	၂၀၁၈	စင်္ကာပူ	၃၉	၂	-	၅	၄
၉။	၂၀၁၉	ထိုင်း	၄၀	၂	-	၄	၆

ကိုးကားချက်။ AIPA Secretariat, <https://aipasecretariat.org/report-aipa-general-assembly/>

၂၁။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင်ကျင်းပခဲ့သည့် (၃၈)ကြိမ်မြောက်အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံ၏ ဦးဆောင်မှုကော်မတီအစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာကော်မတီဖွဲ့စည်းရန် အတည်ပြုခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ (၃၉) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံ၏

နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာကော်မတီအစည်းအဝေးတွင် “မြန်မာနိုင်ငံ၏လူသားချင်းဆိုင်ရာအခြေအနေ^{၂၂}” ဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်အပါအဝင် ဆုံးဖြတ်ချက်(၇)ခုကိုဆွေးနွေးခဲ့သော်လည်း အတည်ပြုခဲ့ခြင်း မရှိပါ။ (၄၀)ကြိမ်မြောက်အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံတွင်လည်း နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းမရှိပါ။

နိဂုံး

၂၂။ အာဆီယံပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံ၏ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အတွက် ဥပဒေတစ်ရပ်အနေဖြင့် စည်းနှောင်သက်ရောက်ခြင်းမရှိသော်လည်း ဥပဒေပြုခြင်းနှင့် မူဝါဒများချမှတ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ကော်မတီ ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် မျက်မှောက်ကာလတွင်ကြုံတွေ့နေရသော အာဆီယံဒေသဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ အပေါ် ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်အတည်ပြုထားခြင်းဖြစ်ရာ သိရှိလေ့လာသင့်သော အကြောင်းအရာ များဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံလွှတ်တော်အနေဖြင့် သက်တမ်းနုနယ်သေးသော်လည်း အာဆီယံ ပါလီမန်များအထွေထွေညီလာခံတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံကောင်းများကို ဒေသတွင်းအာဆီယံပါလီမန်များနှင့် အပြန်အလှန်လေ့လာဆွေးနွေး ခွင့်ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

^{၂၂} မူရင်း- Humanitarian situation in Myanmar

(၄၀) ကြိမ်မြောက် အထွေထွေညီလာခံ၏ ကော်မတီဆုံးဖြတ်ချက်မူရင်းခေါင်းစဉ်များ

စဉ်	ဆုံးဖြတ်ချက်ခေါင်းစဉ်များ
၁။	Committee of Women Parliamentarians of AIPA : WAIPA
	(a) Resolution on Promoting Gender Equality and the Empowerment of Women in ASEAN
	(b) Resolution on Bridging in the Gender Gap in Technology-Based Disciplines
၂။	Committee on Economic Matters
	(a) Resolution on Fostering Inclusive Economic Development in ASEAN
	(b) Resolution on ASEAN Cooperation to Prepare for the Fourth Industrial Revolution (4IR)
	(c) Resolution on Improving on Digital Connectivity to Support the Growth of MSMEs
	(d) Resolution on the Standardization and Liberalization of Air Services under the ASEAN Single Aviation Market
၃။	Committee on Social Matters
	(a) Resolution on the Adoption of the Report of the 2 nd Meeting of the AIPA Council on Dangerous drugs (AIPACODD) and the Resolution on Alternative Development towards a Drug-Free ASEAN Community
	(b) Resolution on Enhancing the Quality of Life of Older Persons
	(c) Resolution on Strengthening Road Safety in ASEAN
	(d) Resolution on Elimination of All Forms of Violence and Exploitation of Children
	(e) Resolution on Regional Parliamentary Initiative for Enhancing Climate Action in ASEAN
	(f) Resolution on Access to Justice for Migrant Workers

သုတေသနလုပ်ငန်းဆိုင်ရာစုံစမ်းမေးမြန်းမှုများပြုလုပ်ရန် (သို့မဟုတ်) သုတေသန၊ ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးနှင့်နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး ဌာနကြီးအား လာရောက်လေ့လာရန် အောက်ပါလိပ်စာအတိုင်း ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။

သုတေသနပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးနှင့်နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးဌာနကြီး - အမျိုးသားလွှတ်တော် 1G ဆောင်၊ ဒုတိယထပ်

တယ်လီဖုန်း - ၀၆၇-၅၉၁၂၃၅၊ ၀၆၇-၅၉၁၆၆၄၊ ဖက်စ်-၀၆၇-၅၉၁၃၈၀

သတိပြုရန်

ဤသတင်းအချက်အလက်သည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ၎င်းတို့၏လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ တာဝန်များဆောင်ရွက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုရန်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စ တစ်စုံတစ်ခုအတွက် အသုံးပြုရန်မဟုတ်ပါ။ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ နောက်ဆုံးရသတင်းဖြစ်မည်ဟု သတ်မှတ်ထားသင့်ပါ။ ဤအချက်အလက်များအား တရားဝင် (သို့မဟုတ်) ပညာရှင်ဆိုင်ရာ အကြံပေးချက် အဖြစ် မသတ်မှတ်သင့်ပါ။ အထူးအကြံပေးချက် (သို့မဟုတ်) သတင်းအချက်အလက်များအား လိုအပ်ပါက အရည်အသွေးပြည့်မှီသော သင့်လျော်သည့် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ လွှတ်တော်သုတေသနဝန်ဆောင်မှုဌာနသည် စာတမ်းတိုများတွင်ပါဝင်သော အကြောင်းအရာများအား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဝန်ထမ်းများနှင့်သာ မျှဝေဆွေးနွေးသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ အများပြည်သူနှင့် မျှဝေရန်မဟုတ်ပါ။